

пептръ

МНТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 28.

Luni, 8. Julie

1846.

П О Е З И А.

II.

(Ърмаpe.)

Маї тързиѣ, дѣпъ idea de съперзма-
нитате, дѣпъ дилеспіреа траївлѣ, аѣ тре-
вѣт съ дичеапъ шѣ артеле, плѣпъnde шѣ
песігъре ла дичепѣтѣл лор, ка шѣ идеїле
ла прѣма лор чѣркъларе дѣ капетїле оме-
пещѣ, ка шѣ поезїа ла дичепѣтѣл еї; —
шѣ ачеаста о пѣтем доведї фоарте лесне
зрѣпънд костогонїлор антїче шѣ маї вѣр-
тос костогонїлор скандїнаве дѣ каре съ
веде кѣм поезїа класїфікасъ тоате дорїн-
целе патѣрїї ѣмане шѣ персонїфікасъ тѣте
sentїментеле вївелѣ шѣ рѣвлѣ, пе кѣнд
ачешѣ попѣлї велїкошї п' авеа нїчї о idee
de пластїкъ. — Валхала, Хела шѣ Сѣртѣр
се статорнїчїсерѣ; Гор, Odin шѣ Фреїр
ера креадї de поезїе; дар пластїка пѣ ера
дѣ старе дѣкъ съ десемне нїчї о трѣсѣрѣ
а лор. Нѣ вом фаче о вїпъ дака вом
дацѣротїна ачї трѣсѣрїле слѣвїте прїн де-
осевїте традѣкдїї шѣ парафрасѣрї а пор-
третѣлї марелѣ Odin, дескрїс дѣ Еда,
спре а да de гѣндїре фїлософѣлї вѣтъ
време а тревѣт съ се кѣлтїве поезїа
дѣ ачеї попѣлї пѣлпъ се ажѣгъ се прїфїеже
асемнеа лїнїї карактерїстїче шѣ пропѣн-

цате дѣтр' зп портрет. „Ел шѣе съ вїп-
дїче воалеле, се тѣтпнеаскъ палощѣл
врѣжмашѣлї, се факъ а кѣдеа лапѣзрїле
prїzonїерѣлї. Кѣзѣтѣтра лѣї опреше съ-
цеата дѣ аер; ел фаче съ казѣ апатемѣл
песте чеїа че съ ревоалтѣ дѣпотрїва лѣї.
Прїн ферметѣл съѣ ел стїпце флакѣтра
шѣ амордеце тра дѣ іnїма іnїмїчїлор съї,
ел командѣ вѣнтѣлї тѣрїї, ел лїнїшеце
валѣрїле. Сїнгѣтра са прївїре есте зп фер-
метѣ каре стѣпънеше спїрїтеле малїне. Ел
шѣе съ деа вїаца зпвї om спѣлзѣрат; съ
арѣче пѣмаї кѣтева шїкѣтѣрї de апъ пе
зп прѣк de кѣрѣнд пѣскѣт, шѣ ачела
пѣ се ва пѣтеа рѣнї. Дѣсѣфршїт, дака
воеше съ посede сїнгѣтр іnїма зпѣї фїче
жѣне кѣ тѣпїлеле алве, ел шѣе съ свѣзїе
mїндїле еї дѣпъ воїа лѣї.“ Ачеста есте
портретѣл марелѣ Odin дѣ епопеа скан-
дїнавъ пе кѣрд кѣлѣл лѣї се челевра
сѣпѣл стѣжар вѣтрѣн с'аѣ дѣтр'о пещерѣ
апѣратѣ de іntemперїї прїн грѣшѣдїрї de
волованї пѣпразнїчї рѣманшї шѣ пѣлпъ дѣ
зімеле поастре пе тѣлцїї вѣтрѣнїї Скан-
дїнавїї, ка съ свѣзїе секолїлор традїдїїле
велїкошїлор че пѣ кѣпошеа нїчї архїтек-
тѣра, нїчї нїкѣтра; дар каре ѣшї фонда
содѣтатеа шѣ медеа де чеа маї тѣреадѣ
поезїе. — Кѣнд тревѣтпделе неапѣрате

се дмплеск, отъл дши катъ плъчері; шіа-
честеплъчерігъстате одатъ-ажъпгшіелетре-
вънде кеапърате. Ачесте тревънде але отъ-
лзі чівілізат сьнт артеле, саъ маъ вѣд арта.

Артеле фѣнд зн ефект ал дповѣлрїи
отълзі, — о інфлвнцъ маъ дїректъ де-
кът ачеле тревънде кеапърате ла кон-
сервареа корпълзі сьѣ: ші прїп зрмаре
дїректїа че вор лза артеле, дїпта че'шї
вор пропъне се ва ресїмцї дп пъравзрї
ші дп овїчеїрї. Артеле аѣ тревѣт сь
се паскъ дп зрма зейтъдїї, къ мълт маъ
тързіѣ де поезїе, каре а дат ідеа деспре
зейтате шї а дат артелор де лъкръ. Арта
есте тот деазна імацінеа ідеїлор поетїче
каре інспїръ кїар еле пе артїст але дп-
фъдїша: шї, о фаптъ десъвършїтъ де
артъ есте поезїе, есте дпсвнї ідеа че а
дптревнцат пе артїст нъмаї дрепт ор-
ган шї 'ї а дїктат еа сь'ї деа еї о фортъ
дп матерїе саъ пе матерїе. — Фанта де-
съвършїтъ че іесе дїп тълна артїстлзі,
есте тот де одатъ шї креаторъл шї кре-
атъра артїстлзі, шї Фїдіа а авѣт тот
дрептъл къвѣнт сь дпцелъкїе дпїптеа
статзеї лзі Жое епїтъ де сьѣт скалпел-
лъл сьѣ шї сь адоаре дптр'ънса ачеа ідее
поетїкъ че а креат пе Жое шї а дїктат
скалпеллълзі сьѣ дптрънареа лзі. Ар-
тїстъл каре ар ішїта механичеде нъмаї
формаціле патъреї, фъръ сь дмплъпте
дптр'ънселе ачеа скжнтее де поезїе а
лзі Прометеѣ, ачела нъ е артїст; есте
зн месерїеаш де матерїе нъмаї, дптр'ън-
съл нъ а вїат нїчі о ідее поетїкъ, шї прїп
зрмаре дп фапта лзі нъ вїазъ нїчі о ідее
поетїкъ; — есте о копїе моартъ. Ръ-
пїтоареа фрѣмъсецъ а знї продѣкт де
артъ есте о ревелацие а дпсвнї і-

дееї поетїче сьѣт фортме естерне шї
сїмцїте.

Дп арте се пот ведеа шї кїар део-
себітеле ідеї че а дат поезїа деспре зей-
тате: — прїп архїтектъръ а дптрънат
шї а ставїлїт оаре към ідеа зейтъдїї дп
колосърїле темпърїлор; прїп скълптъръ
а еспъс зейтатеа сьѣт оаре каре фортъ;
прїп пїктъръ а колорат'о шї а спїрїтвалї-
зат'о чева шї маъ мълт, шї прїп мъзїкъ
'ї а дат маїестатеа шї сьѣлїмъл; іар пен-
тръ д'ънса поезїа, — кареа дп тоате вър-
стеле фїлософїеї а фост пъсъ маъ пресъс
де пластїкъ шї де мъсїкъ шї прївїтъ ка
креатор шї ал пластїчеї шї ал мъзїчеї, —
де къте орї а воїт се еспрїме де адре-
птъл прїп тр'ънса ідеа зейтъдїї, 'шї а кон-
серват мїстеръл а о репрезента нъмаї
їдеалъ, — мїстер че пъ 'л а пѣтѣт дп-
пръмъта артелор. — Нъмаї поезїа поате
сь къпрїнъшъ шї сь еспїе тоате ідеїле,
тоате сїмцїчївеле шї тоате къноцінцеле
де каре поате фї прїїмїтоаре патъра оме-
неаскъ; нъмаї еа поате сь се мълдіе, сь
се варїезе пе тоате мїшкърїле іпїмеї шї
сь се дпїпъшъ пе тоате фъціле сьфлетъ-
лзі, Ъп сїпър верс ал лзі Омїр еспрїмъ
кът о фаптъ дптреагъ а лзі Фїдіа, шї
чеаа че еспрїмъ о Іїадѣ дптреагъ, пъ
еспрїмъ тоатъ пластїка шї мъзїка дп-
превът. Ресортърїле шї мїжлоачеле поезїеї
сьѣт мълте шї варїї фъръ сьѣршїт; дп
еа поате сь дпкапъ спадївл, етернъл шї
їнфїнїтъл, къчї тогї ачещїеа сьѣт фїї аї
еї. Еа нъ зрмеазъ кътаре саъ кътаре стїл,
кътаре саъ кътаре скоалъ, кътаре саъ къ-
таре методъ. Ценївл поетїк, каре есте
спїрїтъл зпїверсълзі кънд вїне-воїеде а
се інкарна, н' аре тревнцъ де дп-

вѣдѣтор саѣ de есемпле; — idea ши матеріа, перепреентате дикѣ, планѣ каос трѣмѣрѣнд дпайнтеї, ши ел формеазѣ зпверсѣри: асѣел с'аѣ креат Олимпїи, Парадїсїи ши Тартарїи; — Омїрїи, Данѣи ши Мілтонїи п'аѣ авѣт есемпле. Поезїеї пѣї подї хотѣрѣ зп стїл, о скоалѣ, кѣчї це-пїл пѣ се сѣпѣне; кѣнд се ковоарѣ, ел креазѣ, de sine ши prin sine дпсѣши, ши вѣлгѣл пѣ шїе нїмїк деспре д'ѣпсѣл: — ѣл хѣледе саѣ ѣл адоарѣ, — сїмтїменте че се дешепт тот деазна дп ом деспре фїпца че пѣ поате дпделеде. Пенїл пѣ стѣ ла жѣдекатѣ: Шїлер а дпделес пѣ поет маї вїне дѣвѣт Платоне кѣнд 'ї а дат черѣл, адїкѣ тогѣл кѣ тоате лѣмїле d'їнтр' дпсѣл дрепт Domen.

Нѣ маї есте дпдоїалѣ, кѣ Фїдіа ши Прасїтеле п'ар фї есїстат дака пѣї ар фї пречес поедїї карїї сѣ ле десемне сѣвїекѣл ши сѣ ла деа де лѣкрѣ. Архїтекѣт, скѣл-тор, пїктор, мѣзїк, сѣнт креатѣрї а ле поезїеї, кареа есте карѣа моралѣ, идеалѣ ши спїрїтуалѣ а омѣлї. Ъѣт ва трї пеамѣл омепеск, ва трї ши ачеасѣ по-вїлѣ факѣлтате а са, дппротїва чѣлор че зїк ѣл а трекѣт пѣтереа еї: пѣтереа еї есте дпмѣлѣнтатѣ ла іпїма омѣлї, ши кѣнд афекціле, тревїпцеле ши дорїпцеле лѣї вор скїмѣа дїрекціа лор, еа ва фї тот деазна дпайнте мерѣтор спре але дп-повїла ши але идеалїза. Нѣ тревѣе сѣ копѣздѣт ши сѣ мѣрѣнїм поезїа пѣмаї ба артѣ, — аре ши еа партѣа са каре се поате пѣтї артѣ, — дпсѣ ачеаста есте, ба сѣ зїкаша, пѣмаї арта че аре дп пластїкѣ ши дп мѣзїкѣ, кѣнд ѣши еа о формѣ ши о спе-ціе оарекаре, адекѣ се пѣне сѣѣт кѣтаре стрѣ-кѣрѣ de верс, ѣши еа о мелодїе ши о ка-

денѣѣ оаре каре, ѣши еа о фїсіопотїе, сѣнт кареа се аратѣ сїмѣзїлор; дпсѣ ши атѣнчї поезїа есте арта чеа маї комплентѣ, чеа маї варїе ши маї сѣѣлїтѣ; еа ѣши дп-провїсеазѣ дїверселе калїтѣдї ши аре а фаче тот de одатѣ ши кѣ сїмѣзїле ши кѣ іпїма: дѣ авѣлѣї чеаа че дѣ мѣсїка, ведереї чеаа че дѣ пластїка ши іпїтеї чеаа че лѣ дѣ пїчї мѣсїка, пїчї пластїка, — ачел сѣѣлїт, патетїк, меланколік, градіос ши вѣѣ, каре о дпалѣѣ, о стрївѣде, о дп-моаїе ши о алїнѣ, о дпвїе ши о дпвѣ-селеде.

(Ва ѣрма.)

ДПШѣРТѣШПРї ДПН СФЕРА МЕ- ДІКѣ.

de Dr. Васїл,

(Брѣмаре.)

II.

Деспре ачѣеа че са поате пѣтї пѣ-трѣмѣнт, саѣ пѣтрѣдѣ, ши че мїж-лоаче пѣтрїтоаре сѣнт де лїпсѣ сѣодѣлї.

Деаѣт крещереа массеї дп трѣпѣл аїпїтал, формареа органелор, ши репро-дѣчереа лор аре сѣ се факѣ дїо сѣпѣе, адекѣ дп пѣрѣїле лѣї констїтѣтїве, атѣнчѣа пѣмаї ачелеа матерїї се пот пѣтї мїж-лоаче хрѣнїтоаре саѣ пѣтрѣмѣнт, пѣтрѣдѣ, че аѣ дпсѣшїре а се префаче дп сѣлѣе. Черкареа дарѣ а матерїлор, че се дп сѣшеск спре ачѣаста, се мѣрѣнеаде дѣпѣ афлареа компѣнерїї (алкѣтїрїї) а мїжлоа-челор хрѣнїтоаре, ши дѣпѣ асепенареа лор кѣ компѣнереа пѣрѣїлор констїтѣтїве а сѣпѣлї. Дп прївїнда пѣрѣїлор кон-

сѣтѣтѣ а сѣцелѣ доѣ матеріи сѣт маі кѣ сеатѣ а сѣ лѣа дѣ сокотѣндѣ. Ына че се пѣмѣде фѣврѣна, есте ачеѣа, каре де лок сѣ дѣкѣагѣ кѣм есе сѣцѣле дѣн чѣрѣкладѣа са. Орѣ кѣі есте кѣпоскѣт, кѣткѣ сѣцѣле словозѣт дѣн вреѣн анімаѣ де лок сѣ дѣкѣагѣ, шѣ есе де о парте дѣн трѣо змеѣеалѣ гѣлѣвѣнѣіоасѣ че се пѣмѣде зерѣл сѣцѣлѣ шѣ дѣнтро масѣцѣлатѣіоасѣ (кѣтороѣітѣ) че се атѣрѣпѣ дѣн фѣре моі, жѣлаве, еластѣче де жоарда саѣ лѣнгѣра, кѣ каре ватѣм вѣцѣле проаспѣт пѣпѣ че се дѣкѣагѣ. А доѣ парте констѣтѣтѣвѣ дарѣ а сѣцѣлѣ се кѣспрѣнде дѣн зерѣл сѣцѣлѣ, е дѣнпарте ачеѣцѣі змеѣзѣлѣ (зерѣлѣі) тоате дѣнсѣшѣреле алѣвѣшѣлѣ оаѣлор, кѣчѣ есте іdentікѣ (асемѣнеа) кѣ ачеаста парте констѣтѣтѣвѣ а оаѣлор. Еа се дѣкѣагѣ дѣн кѣлѣдѣрѣ дѣнтро алѣвѣ, еластѣкѣ масѣцѣ шѣ ачеаста дѣнкіегѣтоаре парте констѣтѣтѣвѣ се пѣмѣде Алѣвѣшѣнѣ. Фѣврѣна шѣ Алѣвѣшѣна пѣрѣдѣ констѣтѣтѣвѣ де кѣпетенѣі а сѣцѣлѣі кѣспрѣндѣ дѣн сіне пѣсте тот шѣпте хѣміче елѣменте, дѣнтре каре се пѣтерѣ азот, фосфор, пѣчѣіоса шѣ пѣпѣзѣтѣл оаселор. Дѣн зер се аѣлѣ саре де рѣнд, шѣ алте сѣрѣ топѣте, че кѣспрѣндѣ ка раѣе калѣ, шѣ патрон; сѣт дарѣ зѣіте кѣ акреалѣ де кѣрѣвѣнѣ, де фосфор шѣ де пѣчѣіосѣ. Глобѣцѣле сѣцѣлѣі кѣспрѣндѣ дѣн сіне фѣврѣнѣ шѣ алѣвѣшѣнѣ шѣ о матеріа рошѣ колорѣтоаре, дѣн каре фѣрѣл фаче о велѣпсѣндѣ парте констѣтѣтѣвѣ. Аѣарѣ де ачеѣѣа маі аре сѣцѣле дѣн сіне дѣнтро маі мѣкѣ кѣтѣме нѣде трѣпѣрѣі грасѣ, че се осѣвѣскѣ де обѣчѣнѣта грѣсѣте прѣн осѣвѣіте дѣнсѣшѣрѣі. Аналіса хѣмікѣ не аѣ адѣс ла чѣле маі мѣнѣпате ресѣлатате, адекѣ кѣт кѣ фѣврѣна шѣ алѣвѣшѣна ар аѣеа еле-

mente tot de o potrѣvѣ, шѣ ачеаста тот дѣн ачеѣа пропорѣіе де греотате, асѣфѣліѣ кѣт фѣкѣндѣ доѣ аналісе зѣна кѣ фѣврѣна шѣ алта кѣ алѣвѣшѣна, поі пѣ аш аѣла маі марѣ дѣферѣндѣ дѣн прочѣнтѣка компѣнѣре, деѣт дѣн доѣ аналісе де фѣврѣнѣ, саѣ дѣн доѣ аналісе де алѣвѣшѣнѣ, аша дарѣ ачѣстеа матеріи саѣ пѣрѣдѣ констѣтѣтѣвѣ а сѣцѣлѣі сѣт дѣн прѣвѣнда пѣрѣдѣлор сале констѣтѣтѣвѣ кѣ тотѣл іdentіche (асемѣнеа,) шѣ тотѣшѣі ле vedem deosevѣіte. Прѣічина ачеѣцѣі дѣферѣнде есте дѣнvederat аколо а се кѣзѣта, кѣчѣі елѣментеле ачѣстор пѣрѣдѣ констѣтѣтѣвѣ сѣт дѣн фѣішѣтѣкаре дѣнтрѣн mod deosevѣіt рѣндѣіte. Ачеаста саѣ dovedѣіt де поѣ фѣарте фѣрѣмос, кѣчѣі зѣн фѣімос фѣісіолог (Dѣnіs) аѣ цѣіѣт мѣіе-стрѣіт фѣврѣна стрѣшѣта дѣн алѣвѣшѣнѣ, адекѣ аі да топѣнеа шѣ дѣнкіегѣвѣілітатеа, че адекѣ каракѣтерѣсеазѣ алѣвѣшѣл. Не лѣнгѣ деопotrѣvѣ компѣнѣре ачѣстеа пѣрѣдѣ аѣ шѣ хѣмічѣле дѣнсѣшѣрѣі комѣне, адекѣ амѣсе топѣскѣ дѣн акреалѣ де саре трѣк дѣнтрѣо змеѣеалѣ іntensѣvѣ іndіgo - вѣпѣтѣ (дѣн фаѣа чѣвѣітѣлѣі), карѣа аре асѣтѣнеа пѣрѣтаре кѣтрѣ тоате матерііле че vѣіп кѣ еа дѣн атѣндѣре. Атѣт алѣвѣшѣна кѣт шѣ фѣврѣна се пот стрѣшѣта прѣн прочѣсѣл пѣтрѣрѣіі дѣн фѣвре мѣскѣларѣ шѣ фѣврѣле мѣскѣларѣ пот дѣндрѣпѣт іарѣш трѣче дѣн сѣпѣе. Ачеаста стрѣшѣтаре есте де фѣісіолоѣі де мѣлѣт пѣсѣ аѣарѣ де тоатѣ дѣndoіала шѣ хѣміа аѣ авѣт пѣзмаі сѣ dovedeаскѣ, кѣткѣ метаморфоса (скѣітѣварѣа стрѣмѣтареа) поате зѣрма дѣнаіnte шѣ дѣндѣрѣпѣт дѣн пѣтѣреа зѣпѣі лѣвѣрѣтоаре вѣрѣвѣцѣіі фѣрѣ ажѣсторѣіѣл зѣвѣі алѣтреілеа трѣп, саѣ ачѣстѣі пѣрѣдѣ констѣтѣтѣвѣ, фѣрѣ ка сѣ аіѣвѣ дарѣ трѣвѣіндѣ а лѣа зѣн стрѣіа

element саѣ а еши афаръ алтѣл че ар фі
фост фадъ дп компзепере.

(Ва зрѣа.)

ПАРТИДЕЛЕ ЧЕЛОР АЛБАСТРИ ШИ А ЧЕЛОР ВЕРЗИ. *)

Дисциплинарї историче асѣпра партиделор чиркълѣи
de ла Рома ши де ла Bizanția.

Партиделе пре каре патїма чеа пе-
дфорънатъ а Романїлор пентрѣ жокъри
ле аѣ искат дптре визитаторїи чиркълѣи, дп-
тр'о епохъ дестѣл де апропїетъ де дпте-
теереа Ромеї, фїндеръ дп imperia Bizan-
тікѣ, пълъ кѣтръ дпкееереа векълѣи ал
15ле; еле сѣнт о дптъмпларе аше де
естраордїнаръ, дп кѣт сокот кѣ пѣ ар фї
нефолоситорїѣ де а кѣлеце ши а компара
сокотїнделе историчїлор, каре, дп деосевїте
епохе аѣ ворвїт маї мѣлт саѣ маї пѣдїн
деспре ачесте дїшендате рївалїтѣдї. Нічї
ва скрїиторїѣ пѣ аѣ дескрїс комплет исто-
рїеа лор.

Е кѣ непзтїнцъ де а determina кѣ
дпкредїндаре епоха дп каре аматорїи
алергърилор дпчепъръ а се десвїна дп
partizi. Тотъш тоате не факѣ сѣ кредет
кѣ ачестъ дпперекере datazъ дїн челе
дотъїѣ тїмпзрї а ле репзвїлїчеї romane;
кѣчї дїокърїле пзвїлїче се фѣчїаѣ маї де
кѣпїтенїе дїн алергърї ши дїн лѣпте дп
каре фїекаре се сїлїа де а дпвїаце не
протївнїкѣл сѣѣ, ши аматорїи ачестор цїо-

кърї негрешїт кѣ тревзїрѣ а се десвїна
дп чете неамїче.

Дѣпъ кѣдереа репзвїлїчеї, цїокърїле
чїркълѣи аѣ фост дптредїнѣте де тодї
дппърадїи, каре, дѣпъ есемплѣл лѣї Із-
ліе Чесар саѣ шервїт пентрѣ а авате дела
авенїментїле (тѣмплърїле) полїтїче атїп-
дереа попорълѣи ши а класелор дпалте.
Чесар мѣрї кѣпрїнсѣл дїркълѣи, ши дптедї
тїперїтеа ши не челе маї повїлїе фамїлїї
dın Roma де а се дппъртъши ла алергъ-
рїле де каї ши де каръ. Август адесорї
дптревзїа зїле дптредї ла пїще астфелїѣ
де цїокърї ши атѣчѣа ел дпкредїнда тре-
вїлїе статѣлѣи ла оаре-каре офїдїандї а
палатѣлѣи,

Дакъ Тїверїе пѣ ївї ачесте есерчїдїи
Калїгъла, дѣпъ зрѣареа лѣї Август, по-
рончї адесорї асеме не алергърї, дп каре
пѣмаї сенаторїи пѣтеаѣ фїгѣра. Токмаї
сѣвт ачест дппърат се ворвї пентрѣ чеа
verde, партидъ предѣтѣ аша де мѣлт де
Калїгъла, дпкѣт ел маї тот деавна чїна
дп граждїзрїле ачестеї партиде, знде ши
пїтрѣча чеа маї маре парте де тїмп.
Neron се паре кѣ дп цїзпѣца са аѣ дат
дптъїетате челор верзї; дпсѣ фѣкѣндѣсе
дппърат ел о арѣтѣ партидеї челеї ал-
вастрѣ. Вітелїс де асемїне протегъї пре
чеї албастрї, дп атѣта дп кѣт педѣпсї кѣ
тоарте не кѣдїва оаменї дїн попор пент-
трѣ кѣ аѣ дпцїзрат партида лѣї чеа фаворїтѣ.

Аплекареа дппърадїлор пентрѣ цїо-
кърїле чїркълѣи, аплекаре, кареа се
прїфѣча кѣте одатъ дп монотанїе (не-
взвїе) дѣдѣсе атѣта їмпортандъ ши атѣта
сѣмедїе партиделор, дп кѣт адесорї се
кѣшзѣпъ, прекът се ва вїде, пїще сѣене
дестѣл де скѣндѣлоасе.

*) Нічї о исторїе спедїалъ дїн челе векї пѣ
не пѣте їнтереса ва исторїа романо-греакѣ;
пентрѣ ачеста ши пої дппъртъшїмъ вѣкѣ-
рошї ачест артїкѣл дїн Ікѣна лѣтїї.

Дисциплина съверанъ пѣ ера скътитъ де дидиръриле партидеи пе каре о деспредъиза: аша дидиратъ Веръс, каре ера диди фаворъ челор верзи, ши каре дъдеа чидстрии маи дъмъезъещи збѣи кал диди ачаестъ партидъ, аѣ фост дидр'о зи диди пълѣикъ идидиратъ де кътре чеи албастри.

Есемплъ дидирадилор аѣ фост дидкърндъ зрматъ ши де кътръ попор каре се дидивидъ диди доже тавере пеамиче. Идиди къте пълдиди партидеме дидиркълѣи абсорвиръ атидереа дидипоръреи дидиредиди, а аристокрадилор ши а плебеилор. Дакъ тревъе съ кредемъ пе Монтекиѣ, аиторъ дидикърсълѣи асзпра кавзелор къдереи елоквендидеи, пѣ ера алтъ ворбъ ла Рома, диди адидиръриле пълѣиче ши партикъларе, де кът де репрезентадиде театрълѣи ши а чиркълѣи; дидисши професориди пѣ ворбеаѣ алта кълелевиди лор де кът пълмаи деспре дидокърри.

Партидеме фидидгаръ дидкълъ диди тиди де маи мълте векъри, пѣ пълмаи диди Рома, дар дидкълъ ши диди политиде провиндидилор челе маи идидпортанте. Иатъ збиди лъкръ де дидисъмпнатъ; идидсториди каре къте одатъ таче деспре стареа политикъ а Империдеи романилор, диди оаре-каре периоде, еа ни ара-тъ стареа партиделор дидиркълѣи маи кълъ мърпире.

Рецеле острогот, Теодориди, лъкъ пе чеи верзи свѣт окротиреа лѣи. Ел порончиди кълъ фъгачиди каре се вор деосълѣи диди алергърри съ притидаскъ каръ романе дрепт респлътире, ши паптонимидиди о леафъ пе лълѣи. Тотъши дидперекереа визитаторилор дидиркълѣи се паре кълъ с'аѣ лъдиди ши пълстратъ маи мълт диди провиндиде де меазъзи але империдеи де кълъ диди партеа де анъс.

Се препълне кълъ жокъриле дидиркълѣи дидичетаръ ла анъс де пе ла векълъ ал шеселеа, ши кидар диди Италия, пѣ се маи веде ници зрмъ де ачесте привиледидирри диди тидипъл Ломбардилор.

Кълчи, де кълте ори ачест гълст лълтескъ се трезиди диди попоаре, клерълъ авеа дидигри-жире де а'л диддълши; сидоаделе аменидида кълъ ескотъвикаре (департаде дела кредидидъ) пре тодиди ачеиди че с'ар дидпъртъши де дидокъриле чиркълѣи.

Ни лидескъ дидисъмпториди акърате деспре зридкълъ партиделор Иподрълмълѣи диди Визандиди. Тотъши е дестълъ де доведиди кълъ еле фидидндаѣ дидр'о епокъ дестълъ де дидидепъртатъ, чел пълдиди пе ла домпиреа лѣи Север, кълчи ачест дидпъратъ дидичепъ дърареа збѣи чиркъ пре каре'л дидкеиде Константин чел Маре. Ачесте партиде кълпълтаръ маи тързидъ диди капиталъ чеа позълъ а Империдеи романе о идидпортандъ маи маре дидкълъ де кълъ ачеиди че о авеа диди политиди Цезарилор. Ла Константинополиди ши диди денере маи диди тоате политиде чева дидисъмпториде а провиндидилър рълъстритене а ле Империдеи, маи кълъ самъ диди Антиохиди, аплекареа попорълѣи пентрълъ дидокъриле пълѣиче се дидитинълъ пълъ ла пълвълне.

Непритениди партиделор Иподрълмълѣи се паре кълъ с'аѣ маи дидтедиди прин дидпърекериле релидициосе, маи кълъ самъ дела Леон-чел-Маре ши зрматоридѣи лѣи.

Тотъши пѣ се поате хотърри каре партиде с'аѣ декълъратъ фълдиди пентрълъ кълтаре доктринъ еретикъ каре тълълъзраръ диди ачеа епокъ висерика гречеаскъ. Чеа дидтълѣи иълъкълпире а фъридеи целоасе а партиделор се тълпълъ ла анълъ 501 свѣт домпиреа лѣи Анастасиде. Дидр'о зи кълтръ амеазълъ, кълъ тоате кълъ маи

marime poliđiei era de fađă, partidă verde, care ascăpăscă arșele săvăt o moviľ de verdețuri și de oale ce se vindeaș la poarta чиркълї, пълвїрї de o dată асăпра партидеї албастре.

Атлечеа се тълмї о ллптл крлпченл дп каре маї тлмт de trei mi de че. тлцлї афлър тлартеа.

Слвт Ісстинїан, сълмедїа партиделор трекл песте каплт. Ачест сълверан каре їлвеа фларте тлмт цїоклрїле чїркълї, лласл пре чел албастрї съл протекцїа лї, маї кл самл дїп їлвїреа содїеї сале Теодора каре, потрївїт кл стареа еї чеа дп цїосїтл дїптрл дпчеплт, треблїа сл аллвл зп їнтерес маре ла їптрїцїле Іподроптлї. Пърїнтеле еї, зп оаре-каре Акапїс, аш влудлт de тлмте орї зршї партидеї челеї verde.

Влдлва лї, каре се ретлрїтл плцїп тїмп длпл тлартеа лї, реклмтл пентрл соцл еї чел поз месерїа рлпосатлї; дпсл пеплтлнд дплтлвара їптрїцїле маї мареллї длпцлїтор а ачестеї партиде, дптро зї дп клрскл зпел ллпте de фїаре сълллатїче, еа трїмїсл не челе треї фїїче а сале, дптре каре ера шї Теодора, ка сл се роаце дп мїжлоккл їподроптлї партидеї челе verde. Фрлмтлсеца тїнерелор фете, лакрїмїлел лор, рлцелел лор пл дпсфлърл дп ачесте їнїмї дппїетрїте de клт о деспрецлїре дефлїмтларе; дпсл партида албастрл се дпдлїонї, шї длдлрл мамел лор сллжлва че о череа пентрл варлвл еї. Теодора трекл апї дп партеа албастрїлор. Актрїдл сл дппърлтеасл, еа дїпл пелтерпїк кл ачестл, шї пл ертл челор верлї афронтл пре каре ллш сл ферїт еа шї сълропїле еї.

Плртареа челор албастрї дп клрскл dompїрей лї Ісстинїан, зїче їсторїккл Прокпїе, аш фост фларте кл цїлдекатл; еї пл аш флклт пїчї о пелецїлїре пре каре ар фї пеллт сл о зпелтлсакл флрл а селте клтлшї de плрїл de а фї pedepcїđї.

(Ва зрма.)

О Д А І

ФЛОМІЛА САШ ЦЕНІЛА-ПОЕТИК.

Ла D. I. Epiade.

„Дака, асеменеа Касандреї, пл почїл сл фїл азлїт дп мїжлоккл зетллї дпнерїкїерїлор, саш дака чел че тл азл пл вор сл асклте гласл ачеста че есе дїп пелте, фїе грешала а лор, шї сїмтїментеле мї дпсшї фїе мї а теа респлатл, сїпгърл че ам мерїтат.“

Профелїїле ллї Dante.

I.

О длмче фїломїл о варде арїпате,
Поете ал длмблрлвї, д' Аполлон їнспїрат,
О! клт їнїма'мї, пїлїп д'амар, de пелрептате,
Адоарл ал тлш клптек, съллїм, пелїмїтат!
Ачї, тл клпцї длререа, о паслре весталл,
П' зп топ каре се слїе зпор, пелсїмдїтор;
Ачї, пел алтл потл, череаскл, їпорталл,
Дптонї — тл ла пллчере зп жлзк пеллрїтор.
Дїп каре елементе коппїл а та клптаре?
Дп еа пл е д' аместїк пїмїк de плмжптеан:
Сїренїка та воче пл арел асемлпаре
Кл сонлрїле д' арл, кл клптекл зпал.
Дп еа поетл vede о мїкстл коплїпаре
Дїп тот че е'л патлрл съллїм, мїстерїос:
Е тлрлмлрл чел флче о апл клрлгларе;
Е сгмотл чел скоате зп арворе пелтоел;
Е зрлетл чел флче о маре флрїоасл;
Е зетл чел флче зп валл пеллп; сллпмос;
Е тлцетл че есе дїп пелцера пелтоасл,
Е сгмотл чел скоате зп черл вїжелїос;

Е еко ал дѣтвореѣ че 'непир' а та кѣпгаре;
 Сордентеа саѣ пѣрѣжа че 'салтѣ вочеа та;
 Зефирѣл че тѣ адоарте кѣ дѣлчеа лѣ сѣларе;
 Арѣндинеа че'ши сѣзне ла вѣнт дѣререа са!

Кѣнд тотѣл ѣн патѣрѣ рекеам'н ом пѣлчереа,
 Ачеле сѣмтѣменте че сѣфлетѣ пѣтреск,
 Армоничеле'дѣ имне алинѣ ши дѣререа,
 Ши орѣ че патѣмѣ негре чѣ асѣпрѣ'мѣ пѣвѣлеск.
 Атѣнчѣ еѣ ашѣ импѣне респект ши кѣар тѣчере
 Ла тот че аре вѣацѣ, ла тот че ѣ мѣшкѣтор;
 Сѣ почѣз гѣста ѣн паче дѣвин'ачеа пѣлчере,
 Че тѣ о пацѣ ѣн mine, кѣ кѣп ѣкѣпѣтѣтор.

Аш вреа с' арегт сордентеа дѣн кѣрсѣл еѣ чел дѣлче;
 Зефирѣлѣ ашѣ зѣче: „реѣне ал тѣѣ свор,
 Ши гѣстѣ ши тѣ ѡре че тѣмпѣл рар адѣче
 Ши каре ласѣ 'н зрѣмѣ нектар немѣрѣтор!“

'Мѣ е теамѣ сѣ калк фѣрѣнза чеа вестедѣ мѣ мѡртѣ,
 Спрѣ а пѣ те ѣнтрерѣмне дѣн имѣл сѣмдѣтор;
 Ѧн imma mea трѣстѣ, кѣ фѣере адѣпатѣ,
 Сѣгрѣм а mea дѣрере, сѣспѣнѣл арѣѣтор:

Арѣндинеа де пѣлѣце, саѣ арвор' де троснеце,
 Коконѣл дака кѣпѣтѣ, саѣ кѣлеле а мѣтрат,
 Д'азѣл трекунд прѣн фѣрѣнзе зефирѣл че шоптеце,
 Саѣ дака чеа апроане сѣспѣнѣ, с'а мѣшкат;

Тѣ кѣрѣмѣ а талле имне..., ши пентѣл дѣ се вате;
 Кѣ атенѣе азѣл спре сгомот дѣрѣѣѣ;
 А лѣреѣ тале коарде дѣвин паралисате;
 Тѣ тремѣрѣ ка о фѣрѣнзѣ, ши моартеа 'н фацѣ везѣ.

Натѣр' апоѣ де интрѣ ѣн прѣма еѣ тѣчере,
 Тѣ ѣар ре'нченѣ кѣпгареа п' зп mod ши маѣ фѣртос;
 Саѣ, сворѣ ка о сѣѣеатѣ: ши дѣчѣ а та дѣрере
 Дѣн тѣпѣра дѣтворавѣ, ѣн крѣпѣл чел спѣнос.

Ачѣ тот ѣа вѣацѣ ла вочеа та чеа дѣлче;
 Десертѣл се префаче ѣн чер, ѣн paradis:
 Аморѣл чел платонѣк ка тѣнѣ орѣ знде адѣче
 Вѣацѣ, фѣрѣчѣре..., — ши кѣар ѣнтрѣ'н авѣс. —

III.

Ши тѣ, ка фѣломѣла, о варде импоргале,
 Кѣ лѣра та дѣвинѣ дѣрерѣ сѣ алинѣ поцѣ;
 Ши тѣ, ка еа, аморѣл, пѣлчерѣле вестале,
 Ѧн ом, кѣ о череаскѣ сѣмдѣре ле десволѣѣ.

Апоѣ — кѣ тоате астеа — тѣ п'аѣ стрѣвѣтѣт мареа;
 Дѣтворѣвѣ, гредѣнѣ стрѣне, тѣ ѣкѣ п'аѣ кѣлкат;
 Ѧн клим' етерн пронѣче тѣ пѣ аѣ дѣс кѣпгареа;
 Дѣла кѣмпѣнѣл патрѣѣ тѣ пѣ те аѣ депѣртат!...

Дѣла дѣтворавѣа велѣл, пѣрѣжѣл кѣ апа дѣлче,
 Че 'н сѣлѣл сѣѣ консервѣ сапѣфѣрѣ, вѣрѣлѣнт, рѣвин;
 Ши каре 'н тѣрѣ профѣнде с' авѣнтѣ пѣ сѣ дѣче
 Де 'ши варс'а са вѣацѣ... не дѣртѣл чел стрѣн!

Ѧн астѣ дѣтворѣвѣоарѣ, кѣ дѣлче сѣзвенѣре,
 Ал тѣѣ ѣенѣѣ поетѣк градѣт с'а десволѣтат:
 Ел фѣ а та вѣацѣ, ши глорѣе, фѣрѣчѣре;
 Ѧн портѣ етернѣтѣдѣѣ прѣн ел те аѣ авѣнтат.

Прѣн спѣрѣтѣл чел сакрѣ дѣн черѣрѣ датѣ ел Дѣе,
 Мѣстерѣл поезѣѣ рѣмѣне, аѣ афлат;
 Ши вочеа та д' арамѣ, ѣн секолѣ де славѣе,
 Ересѣрѣ, сѣперстѣдѣѣ, авѣз а фѣлѣерат.

Прѣн тѣне Рѣмѣнѣеа, дѣн поаптеа вѣфороасѣ,
 Ла портѣл де лѣмпѣнѣ фѣрѣче с'а адѣс:
 Аша не тѣрѣ о навѣ, де валѣрѣ сѣзѣпѣнатѣ,
 Де тѣпѣа проведѣнѣдеѣ не дѣртѣрѣ с'а депѣс.

Пропасѣ дар, Бѣрѣвате, кѣ сапта та кѣетаре;
 Invidia о ласѣ сѣ спѣтѣе кѣт ва вреа:
 Кѣнд сакра верѣтате стрѣлѣче кѣ 'фокаре
 Сѣѣ мапта 'пѣтѣпечѣмѣѣ пѣ поате а медеа.

Адѣсе орѣ талазѣл, зрѣкѣнд тѣрѣват ѣсѣеде
 Не стѣпѣкѣ че сѣсѣдѣне не фѣрѣтѣеа еѣ зп фар;
 Чѣ... тот ел се сѣѣрѣжѣтѣ; чѣ... тот ел се сѣдрѣеѣче;
 Ши фарѣл лѣче мѣстѣк ка лампа не алтар.

Исторѣа стѣ дескѣсѣ: — Не ѣенѣл чел маре
 Ѧл вѣз, ѣн орѣ че секол, гонѣтѣ ши апѣсат:
 Ш' Омер, Овѣд, ши Мѣлтон, ши ѣлсѣ'ши Бѣрон, каре
 Ѧн влѣстем' ал сѣѣ ѣенѣѣ, ѣн спасѣт' а есалат;

Ши Тассо ѣн катѣне, сѣѣ волте знедоасе;
 Ши Данте се есѣл дѣн дѣлче патрѣа са;
 Ши Дѣлверт се лѣментѣ не паѣе тѣчѣгоасе;
 Ши Шенѣер еспѣрѣ сѣѣ гѣлотѣна греа!...

Ма 'nvidia 'нфѣрналѣ тѣѣѣ кѣнд верѣтатеа
 Ал лор ѣенѣѣ депѣссе п' алтарѣѣ импоргал;
 Атѣнчѣ, п' а лор дѣрѣпѣлѣ — тѣрѣзѣ! — постерѣтатеа,
 Veni сѣ скалде 'н лакрѣмѣѣ маѣсодеѣ колосал!

1846 Ian

K. D. Арѣческѣ.